

Ling

Varia

Vol. XX / 2025 / Nr 2 (40)

Jan Baudouin de Courtenay z rodziną w ogrodzie na Pędzichowie (Kraków), rok 1900.
Od lewej siedzą: Bronisława, Ewelina, Mańcia (Maria), Jan, Cezaria, Romualda (żona Jana).
Nad ojcem stoją Zofia i Świętosław.

Archiwum prywatne Marty Ehrenkreutz-Jasińskiej

LingVaria

LingVaria

**PÓŁROCZNIK WYDZIAŁU POLONISTYKI
UNIwersytetu Jagiellońskiego**

ROK XX (2025), NR 2 (40)

Rada Naukowa

prof. Jolanta ANTAS (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Alexander BIERICH (Universität Trier), prof. Irena BOGOCZOVÁ (Ostravská univerzita), prof. Jan FELLERER (University of Oxford), проф. Євгенія А. Карпіловська (Національна академія наук України, Київ), prof. Krystyna KLESZCZOWA (Uniwersytet Śląski, Katowice), prof. Halina KUREK (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Janina LABOCHA (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Koji MORITA (Tokyo University of Foreign Studies, Section of Polish Studies, Tokyo), dr hab. Mirosława MYCAYKA, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Anna PAJDZIŃSKA (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin), prof. Renata PRZYBYLSKA (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Kazimierz SIKORA (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Harry WALTER (Universität Greifswald)

Redakcja

prof. dr hab. Maciej RAK (redaktor naczelny),
dr hab. Kinga TUTAK, prof. UJ,
dr Tomasz KURDYŁA (sekretarz redakcji),
dr hab. Anna CZELAKOWSKA

Adres redakcji

„LingVaria”

Wydział Polonistyki UJ, ul. Gołębia 20, 31-007 Kraków, pok. 25
e-mail: lingvaria@uj.edu.pl
www.lingvaria.polonistyka.uj.edu.pl
journals.akademicka.pl/lv

ISSN 1896-2122 (druk), ISSN 2392-1226 (on-line, pdf)

Wersją pierwotną (referencyjną) czasopisma jest wersja elektroniczna
© Copyright by the Jagiellonian University and individual authors

Wydawca:

Księgarnia Akademicka Sp. z o.o.
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
e-mail: journals@akademicka.pl
<https://akademicka.pl>

Księgarnia Akademicka prowadzi sprzedaż i prenumeratę „LingVariów”

Publikacja dofinansowana przez Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego

Redakcja: Anna KANDZIÓR-ZUG

Korekta: Piotr ŁOZOWSKI

Skład i łamanie: Małgorzata MANTERYS-RACHWAŁ

Opracowanie graficzne okładki: Lesław SŁAWIŃSKI

Tłumaczenie streszczeń na ang.: Laura BIGAJ

SPIS TREŚCI

Maciej RAK: Dwadzieścia lat „LingVariów”	7
Jadwiga WANIAKOWA: Profesor Maria Strycharska-Brzezina (1940–2025). Wspomnienie	11

Zagadnienia ogólne

Aleksander KIKLEWICZ: Negacja a pragmatyka: użycie operatora negacji <i>nie</i> w wypowiedziach performatywnych	17
Ewa KONEFAŁ: Raz jeszcze o liczbie i formach jej reprezentacji symbolicznej ..	37

Polszczyzna współczesna

Renata PRZYBYLSKA: Motywacja nazw lokali gastronomicznych – na przykładzie Krakowa	51
Piotr ŻMIGRODZKI: Słownictwo XXI-wieczne w <i>Wielkim słowniku języka polskiego PAN</i> – zasób i charakterystyka ogólna	75
Maciej GROCHOWSKI: Funkcje składniowe przymiotnika <i>ostatni</i>	95
Anna CZELAKOWSKA: <i>Zielona ściema</i> . Zmiany struktury znaczeniowej wyrazu <i>zielony</i> w wyniku popularyzacji postaw prośrodowiskowych	109
Marta DOBROWOLSKA-PIGOŃ: Znaczenie przymiotnika <i>żałosny</i> w świetle kognitywnej semantyki uczuć	127
Rafał MAZUR: Wojna rosyjsko-ukraińska w polskim dyskursie politycznym na Twitterze – metody ilościowej analizy treści	143
Michał Bartłomiej CITKO: Zmiany w stosowaniu przyimków z nazwą <i>Ukraina</i> na podstawie danych korpusowych	165

Polszczyzna historyczna

Olga ZIÓŁKOWSKA, Aleksandra DESKUR, Ewa NOWAK-PASTERSKA, Dorota ROJSZCZAK-ROBIŃSKA, Magdalena WISMONT, Kinga ZALEJARZ: Specyfika staropolszczyzny a anotacja gramatyczna. Czym było dawne <i>się</i> ?	185

Sylwia PRZĘCZEK-KISIELAK: Właściwości językowe taks wojewodzińskich dla piekarzy krakowskich z lat 1573–1630	203
Ewa WOŹNIAK: Losy <i>posłanki</i> w języku polskim	227

Dialektologia

Halina KARAŚ: Czasownik <i>knysić</i> i jego derywaty prefiksalne w gwarze okolic Biecza na Pogórzu na tle innych gwar	245

Etnolingwistyka

Stanisława NIEBRZEGOWSKA-BARTMIŃSKA: Ojczyzna, ale jaka? Profilowanie konceptu <i>OJCZYZNY</i> w polskich dyskursach publicznych	267
Aleksandra NIEWIARA: Trójwymiarowa etniczna mapa Mińszczyzny w antroponimach literackich Sergiusza Piaseckiego	293

Język polski za granicą

Michał SZCZYSZEK, Alicja Goczyła FERREIRA, Agnieszka PIOTROWSKA- -WOJACZYK, Zuzanna PRZYBYSZ: Śladami polskiej emigracji w Brazylii. Przyczyny i znaczenie badań nad brazylijską prasą polonijną	311
Daria ŁAWRYNOW: Przykłady jednowyrazowych jednostek zapożyczonych w języku radzieckiej prasy polskojęzycznej (na materiale „Głosu Radzieckiego” z 1939 r.)	323

Debiuty

Jelisaveta VLAJKOVIĆ: Analiza porównawcza wybranych nazw gatunków alkoholu w języku polskim i serbskim	343
Bibliografia „LingVariów” za lata 2016–2025 (roczniki XI–XX)	361
Indeks autorów z lat 2016–2025	381